K.2 69593

TORNAZENÉK

KISÉRETI ZENÉK TAGSZABADGYAKORLATOKHOZ, FABOT-, TÁMFA-, BUZOGÁNY-, FAPÁLCA-, FEGYVER- ÉS SÚLYZÓGYAKORLATOKHOZ.

ZONGORÁRA SZERZETTE:

LENZ FERENC

A NEMZETI KÖNYVTÁR KÖZPONTJÁTÓL NEM ADHATÓ EL!

AZ ÓBUDAI TORNA EGYLET KIADÁSA.

Ára **2** kor.

LAMPEL R. könyvkereskedése
(WODIANER F. ÉS FIAI) RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

MŰINT. LENGYEL LIPÓT HANGJEGYMETSZÉSE ÉS ZENEMŰNYOMÁSA BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 3.

ELŐSZÓ.

Az 1908. év telén a M. O. T. E. Sz. kiadásában — egész igénytelen kis papirkán — megjelent az első magyar zenésszabadgyakorlat, conceptusa fényképezve, zenéje pedig könnyü modorban zongorára téve. Azóta minden év meghozta ilyen módon a maga néhány tornazenejét, mely szerény szerzeményekből huszonegyet ezennel örömmel bocsájtok a lelkes magyar tornászgárda rendelkezésére.

Quintum prematur in annum!

Fontosnak látom megjegyezni, hogy e zenék nem iróasztal mellett, tegnapelőtt kiokoskodott, első alakjában legott a hangjegymetsző kalapácsa alá lökött compositiók, melyek a gyakorlatban soha be nem váltak, s melyeket most mintegy ráerőszakolok a magyar tornaegyesületekre, iskolákra. Mind a huszonegy zene tornacsarnokban, a gyakorlat tervezőjének oldala mellett készült. Rhytmikájuk számtalan esetben, számtalan próbán javitódott, simitódott, mind a huszonegy zenére dolgoztak már — és tudtak dolgozni — csapatok és tömegek egyaránt.

Hiszen a rhytmika ellen sohasem is volt kifogás. Ellenben élénken birálgatták mindenkor a zenék melodikáját.

Alig jelent meg az emlitett első négy, már hangzott mindenfelé, hogy a zenék nem magyarosak. Nem is voltak. Valamint az egykor olyan nagyon megcsodált cseh tornazenék (Prága 1907) sem épültek enyelgő, pattogó szlávmotivumokon, valamint az olasz tornazenékből (Torino 1911) sem illatozott a kravátlitenor jambók narancsszagu coloraturája — ugy az első magyar tornazenék is internationalis induló motivumokra épültek.

Ekkor vállalkozó, de kevés sikerü szellemek gondoltak merészet és szabadgyakorlataikat népdalokra, a magyar népzene igazán szép és általánosan elterjedt dallamaira végeztették.

Ez azonban nem vált be. Mert vagy a gyakorlat tempója dictált, s akkor a „Ritka árpa . . . .“ meg a jó öreg „Kőrösi lány“ melódiája olyan búsan, olyan gyászindulószerüen (triste quasi marcia funebre) hangzott, hogy a hallgatóság ajkaira mosolyt csalt, vagy a népdal eleven tempója dictált, akkor viszont a gyakorlat olyan csudakapkodással pergett le, hogy egy állás vagy helyzet sem érvényesülhetett, a néző pedig egyszerüen beleszédült eme egészségtelen ideggymnastikába.

Zenéim ellen a vád pedig hangzott . . . . . .

Mit tehettem? Megállapodott, becsületben megöregedett csárdásokat évszázados köntösükből kivetkőztetni, ahoz nem volt szivem. Magyar műzenét épiteni pedig kerek, zárt 16 ütemes formában vajmi nehéz, épen lehetetlen, mikor a torna annyi jogos igénnyel lép a zeneszerző elé, mikor többek közt a magyar zenét épen jellemző syncopát a torna eleve kizárja.

Mit tehettem tehát? Az 1911-ben megjelent három zenét már ugy épitettem, hogy induló formában némi csárdabéli hangokat kezdtem pöngetni. És azóta is minden tornazenében, mely tollam alól kikerül, már van bővitett másod, van az ötödik fokon egybevágóan ismétlődő alapphrásis, van stereotyp népdalzárlat, van minden mit hazafias szem, száj e téren megkivánhat és mégis, mégis egyre hangzik a vád, hogy tornazenéim nem magyarosak.

Hogy e mintegy ex machina fel-felhangzó vádat mely kulisszák mögötti intrika intonálja, azzal igazán nem törődöm. Vigasztal, hogy a két szövetségi művezető, ez a — nekem legalább — feltétlen szaktekintély, mindenkor jónak találta zenéimet, vigasztal az, hogy tornásztársaim zöme zenéimre mindenkor örömmel dolgozott. Büszke vagyok arra, hogy Bábel Rezső és Kmetykó Jánossal együtt dolgozhatom, s hogy az első magyar tornazenéket tartalmazó könyv az én nevem alatt kerül ki a sajtó alól.

Igen kérem tornásztársaimat, collegáimat, támogassák ezt a huszonegy apróságot, mely nekem annyi örömöt okozott, valahányszor hangjaira a magyar tornászgárda egy-egy büszke támadó állásba, vagy méltóságteljes védő állásba helyezkedett.

— — — — — — — — — — — — — —

Még nehány szót a zenés szabadgyakorlatok végezéséről.

Minden gyakorlat előtt két ütemes bevezetés hangzik. Az előjáték első hangjára a gyakorlatot végző tornász alapállásba helyezkedik, számol magában a zene rhytmusára kétszer négyet, az ezt követő „egy"-re pedig kezdi a gyakorlatot.

Kivétel ez alól az utolsó négy zene beosztása. E négy (buzogány gyakorlatokra irt) zenében ugyanis a vezényleti egység egy teljes $^3/_4$-es zenei ütemnek felel meg, mig a többi zenében a vezényleti egység az ütem egységgel egyenlő. Például:

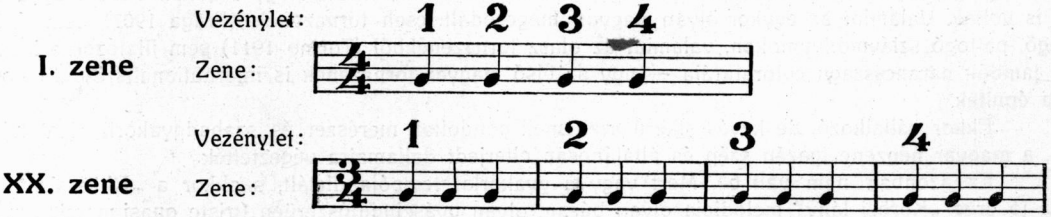

A gyakorlatokat befejező utolsó accordra a tornász ismét „pihenj" állásba helyezkedik. Ha netán az utolsó ütemben minden ütemegységre mozdulat volna, a „pihenj"-be helyezkedés az utolsó accordnak ütemen kivül történő megismétlésére következik be.

Végül kérem a karmester urakat, kik ezeket a zenéket valamely dísztorna, vagy egyéb ünnepély alkalmára hangszerelés alá veszik, hogy mellékdallamokat, figurációkat csak elvétve hangszereljenek, mert ezek, mint tapasztaltam, sokszor zavarják a nem mindig zenei érzékkel biró tornászókat, a dobokat diskréten szerepeltessék, mert nagyon a torna és zene rovására mehet, ha minden tornai mozdulat alkalmával egy-egy indokolatlan „cassa e piatti" ütés dübörög bele a melódiába.

Budapest, 1913 junius havában.

Lenz Ferenc,
tanár.

Magyar tornászinduló.

Lenz Ferenc.

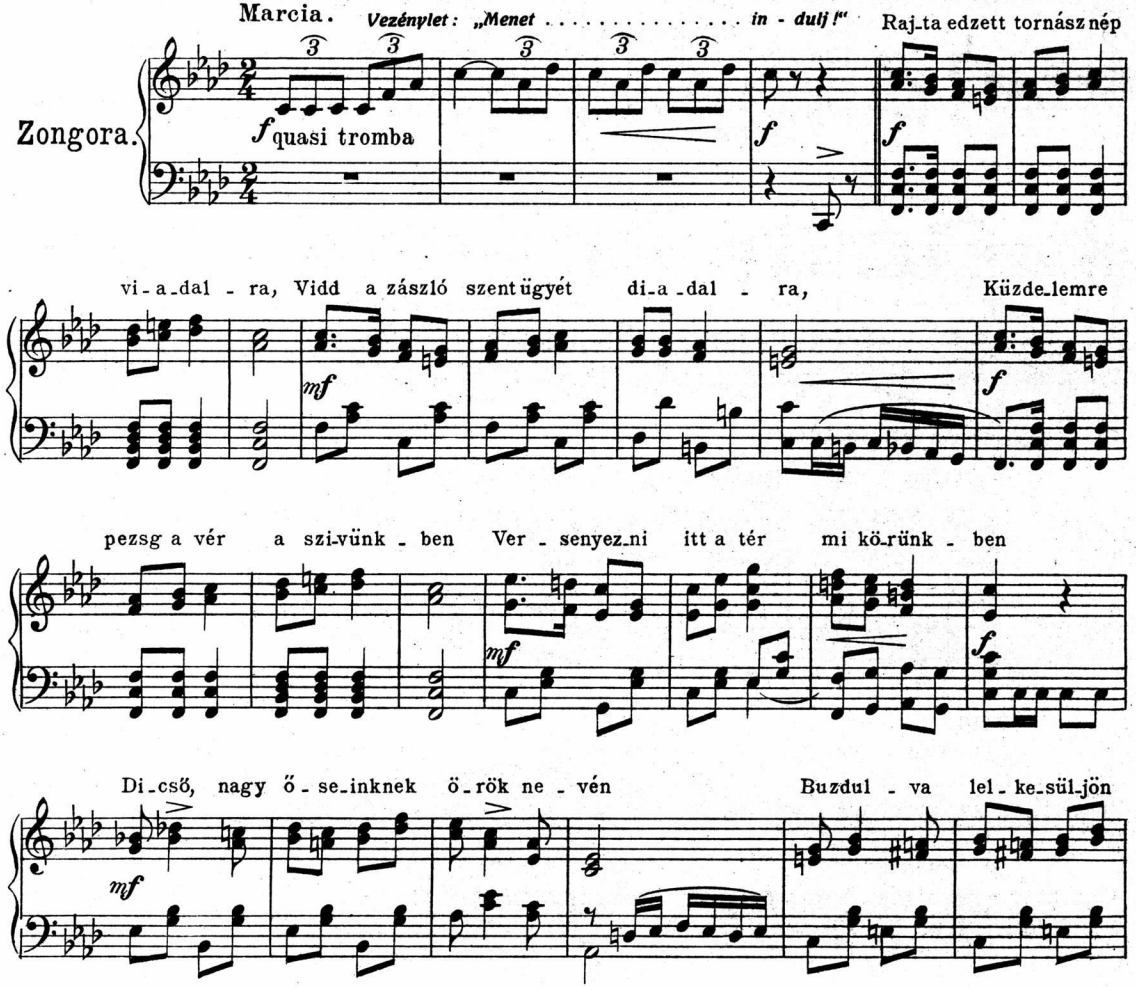

Metsz. és nyom. Lengyel Lipót műint. Bpest. Visegrádi u. 3.

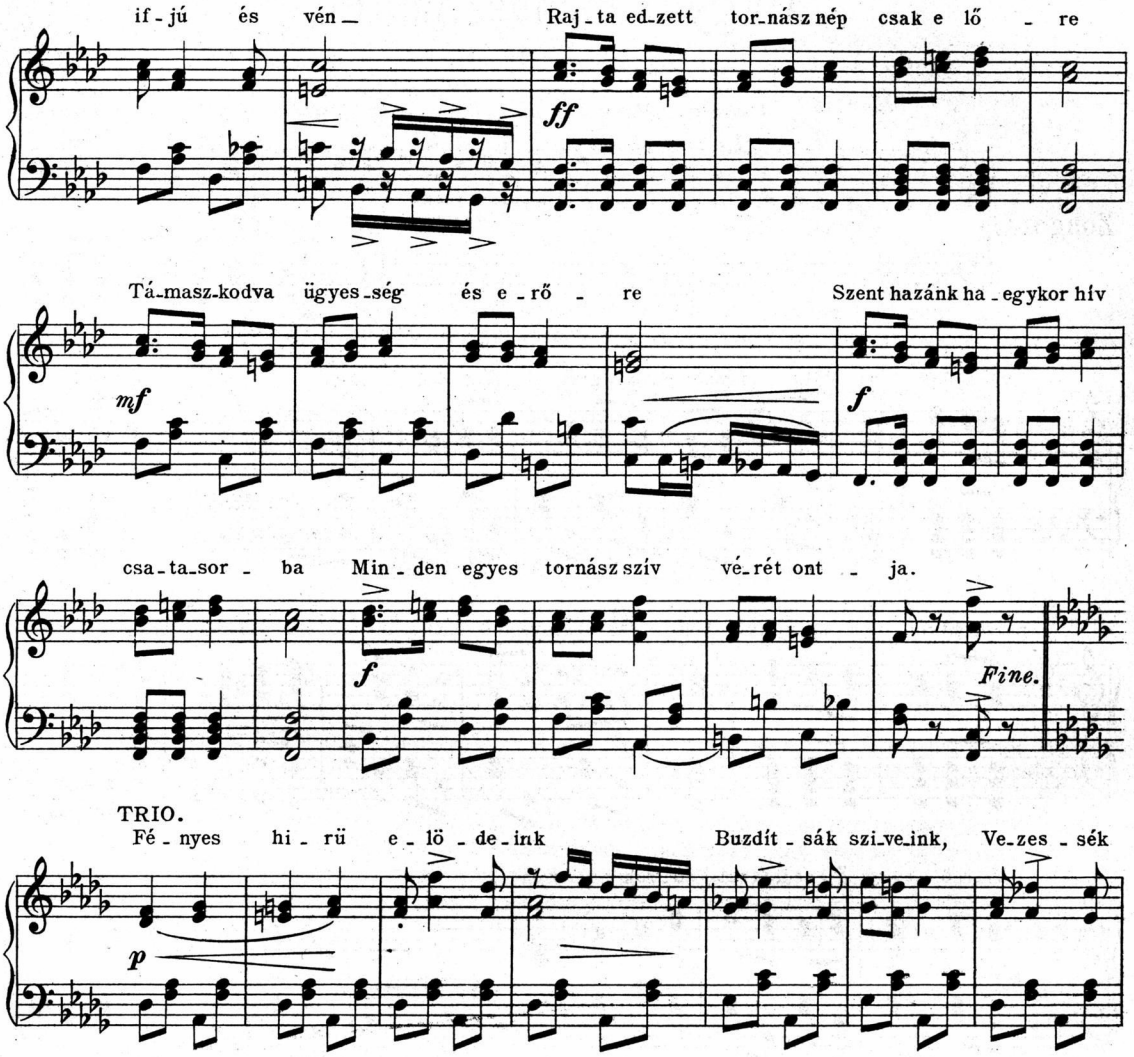
if - jú és vén _
Raj _ ta ed _ zett tor _ nász nép csak e lő - re
ff
Tá _ masz _ kodva ügyes _ ség és e _ rő - re
Szent hazánk ha _ egykor hív
mf
f
csa _ ta _ sor - ba
Min _ den egyes tornász szív vé _ rét ont - ja.
f
Fine.
TRIO.
Fé _ nyes hi _ rü e _ lö _ de _ ink
Buzdít _ sák szi _ ve _ ink, Ve _ zes _ sék
p

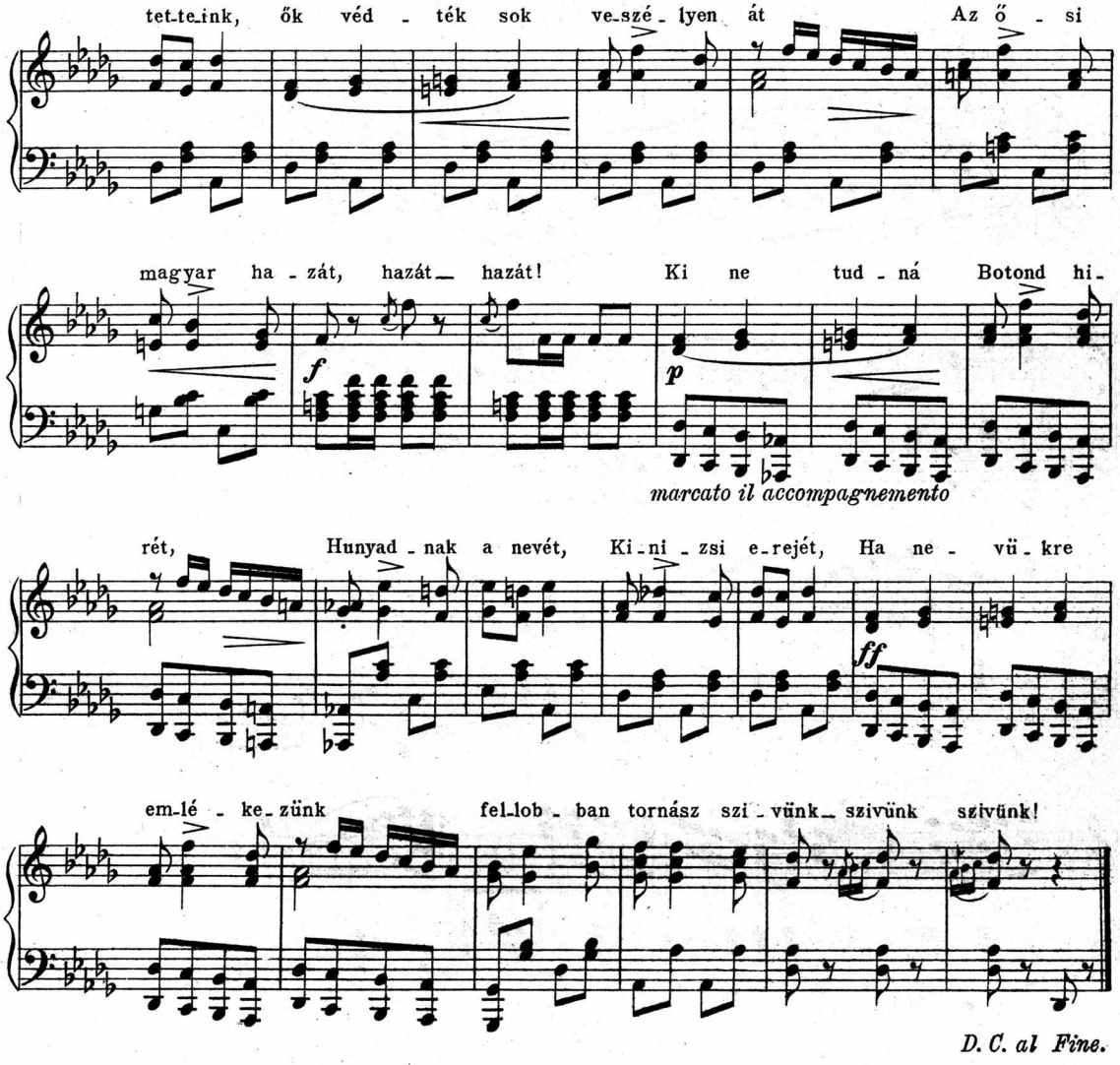
tet-te-ink, ők véd - ték sok ve-szé - lyen át Az ő - si
magyar ha - zát, hazát hazát! Ki ne tud - ná Botond hi-
f
p
marcato il accompagnemento
rét, Hunyad - nak a nevét, Ki - ni - zsi e-rejét, Ha ne - vü - kre
ff
em-lé - ke-zünk fel-lob - ban tornász szi - vünk szivünk szivünk!
D. C. al Fine.

I.

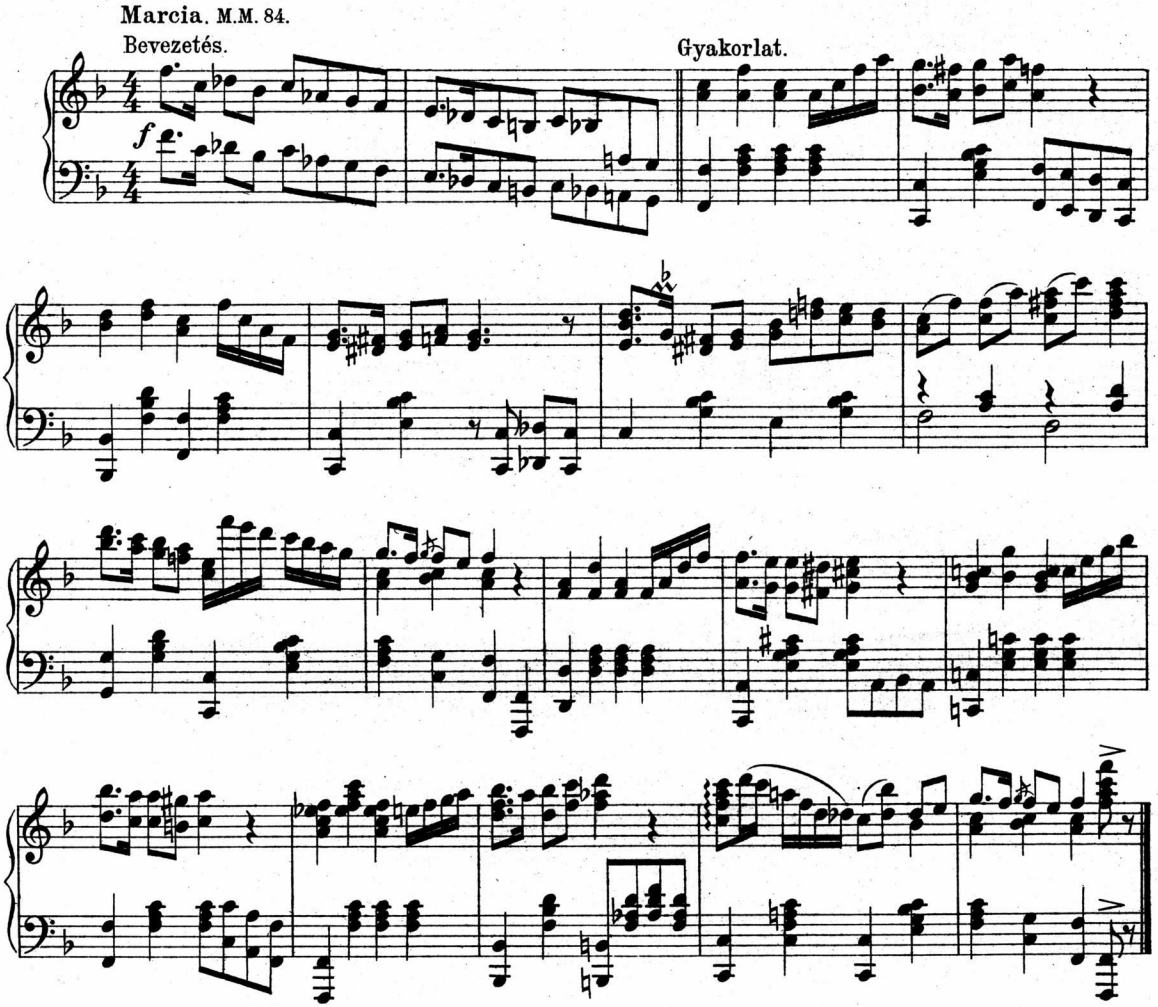

II.

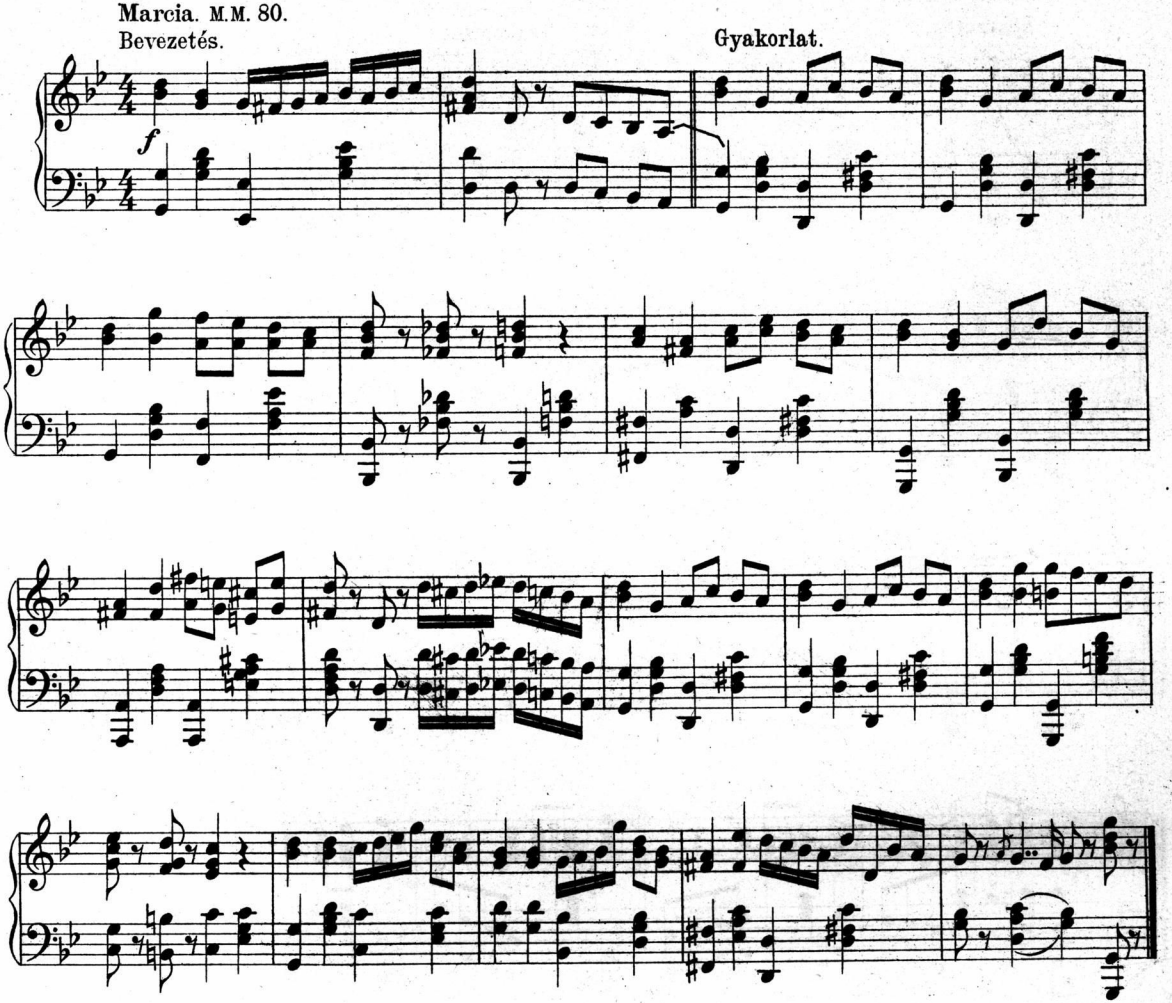

III.

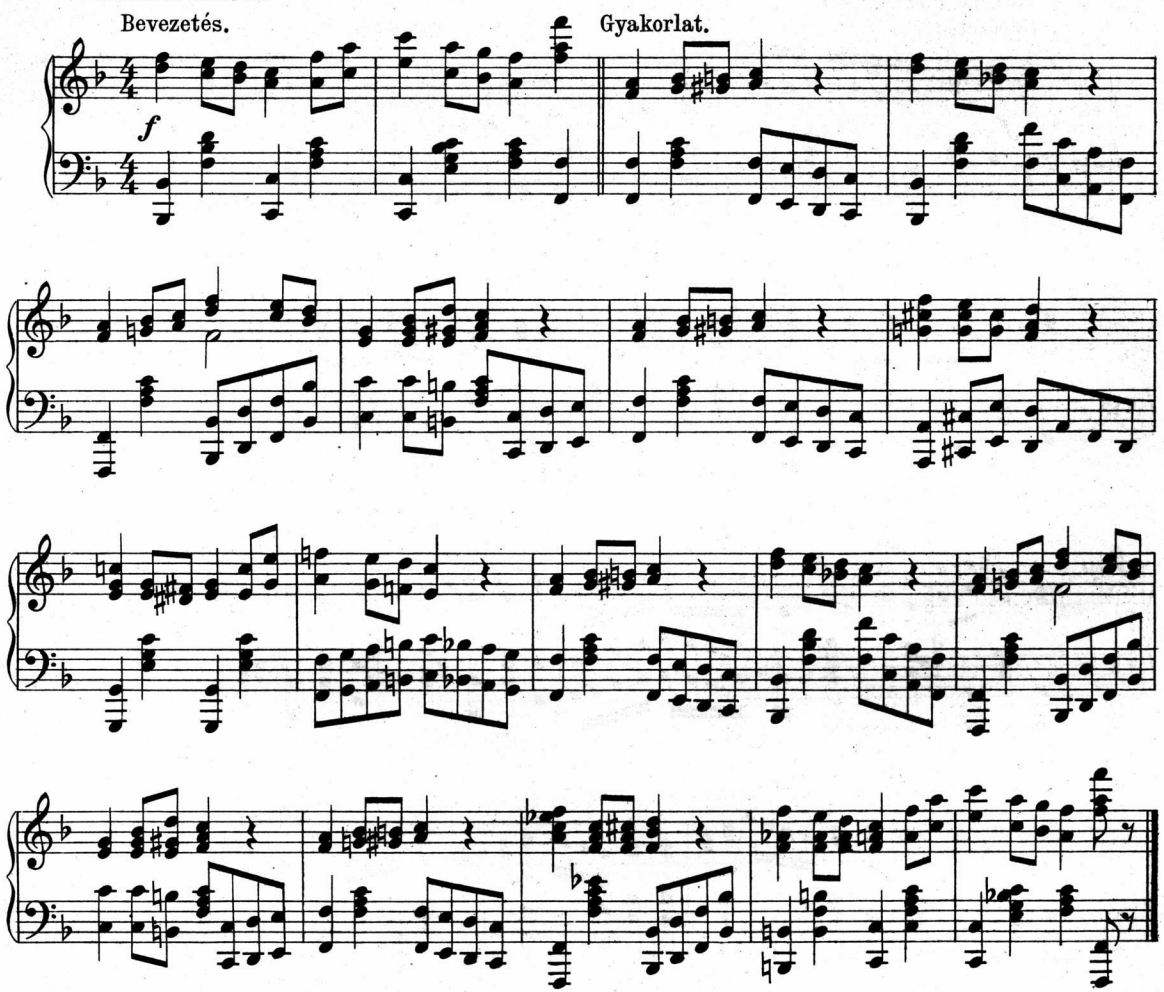

IV.

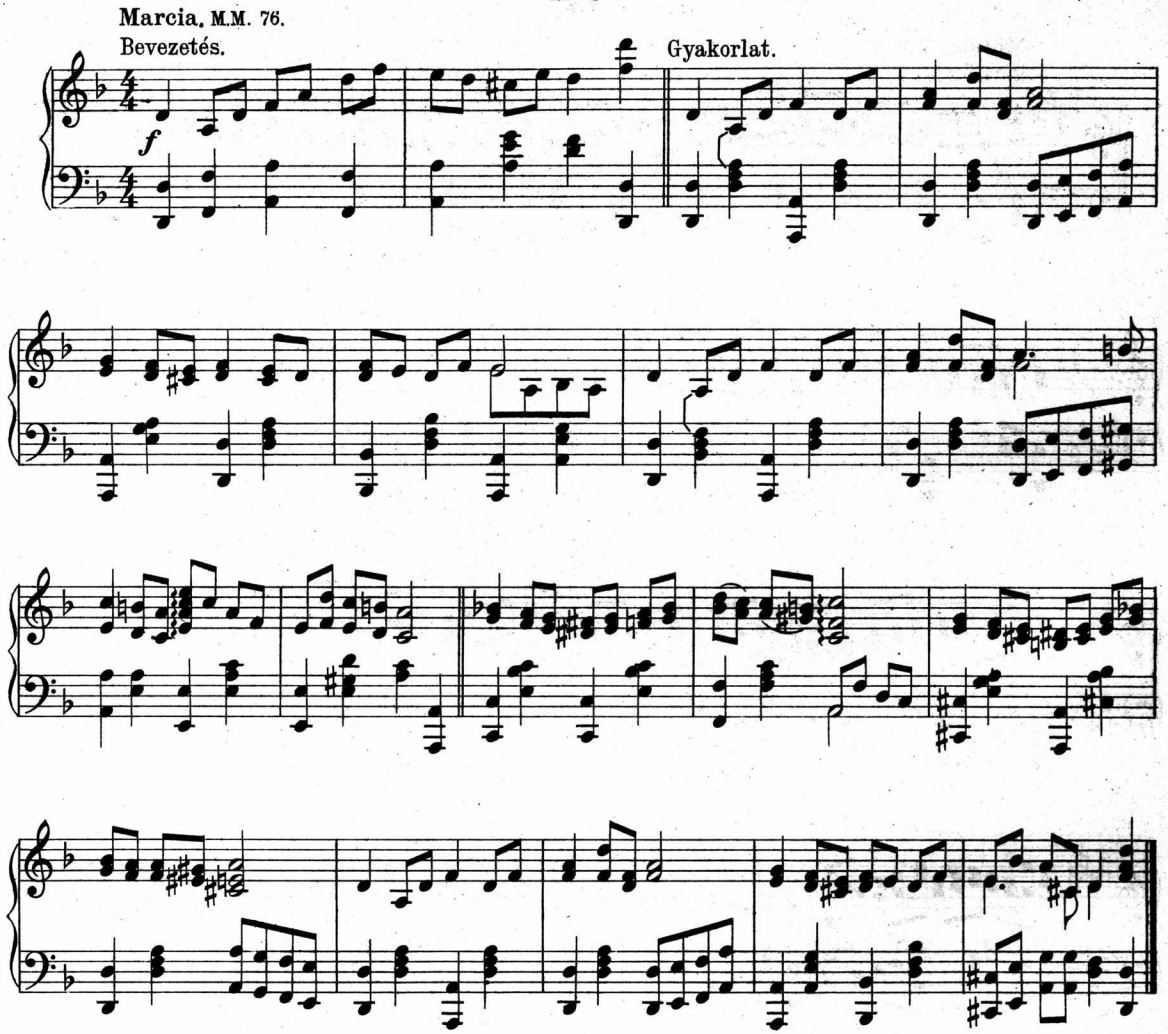

V.

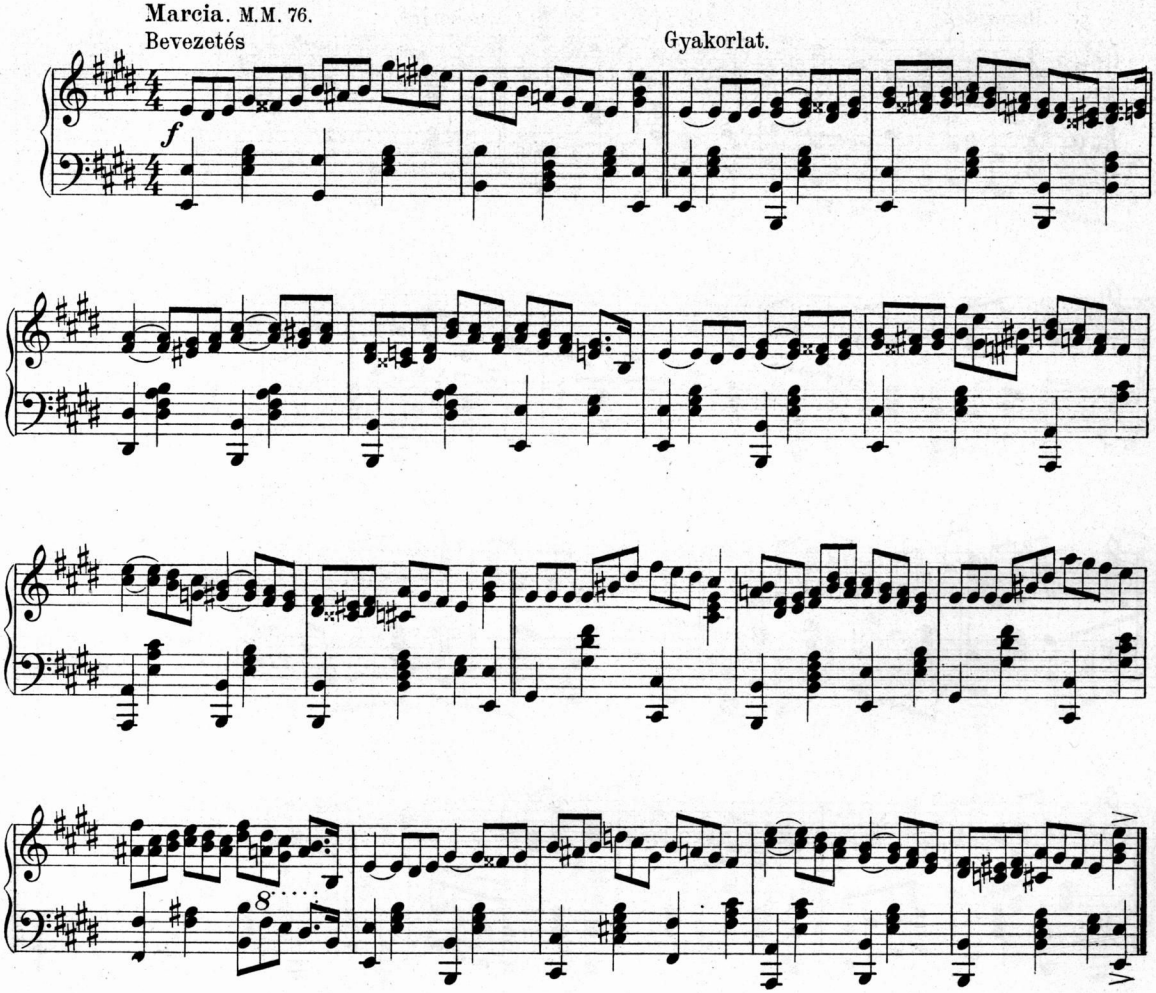

VI.

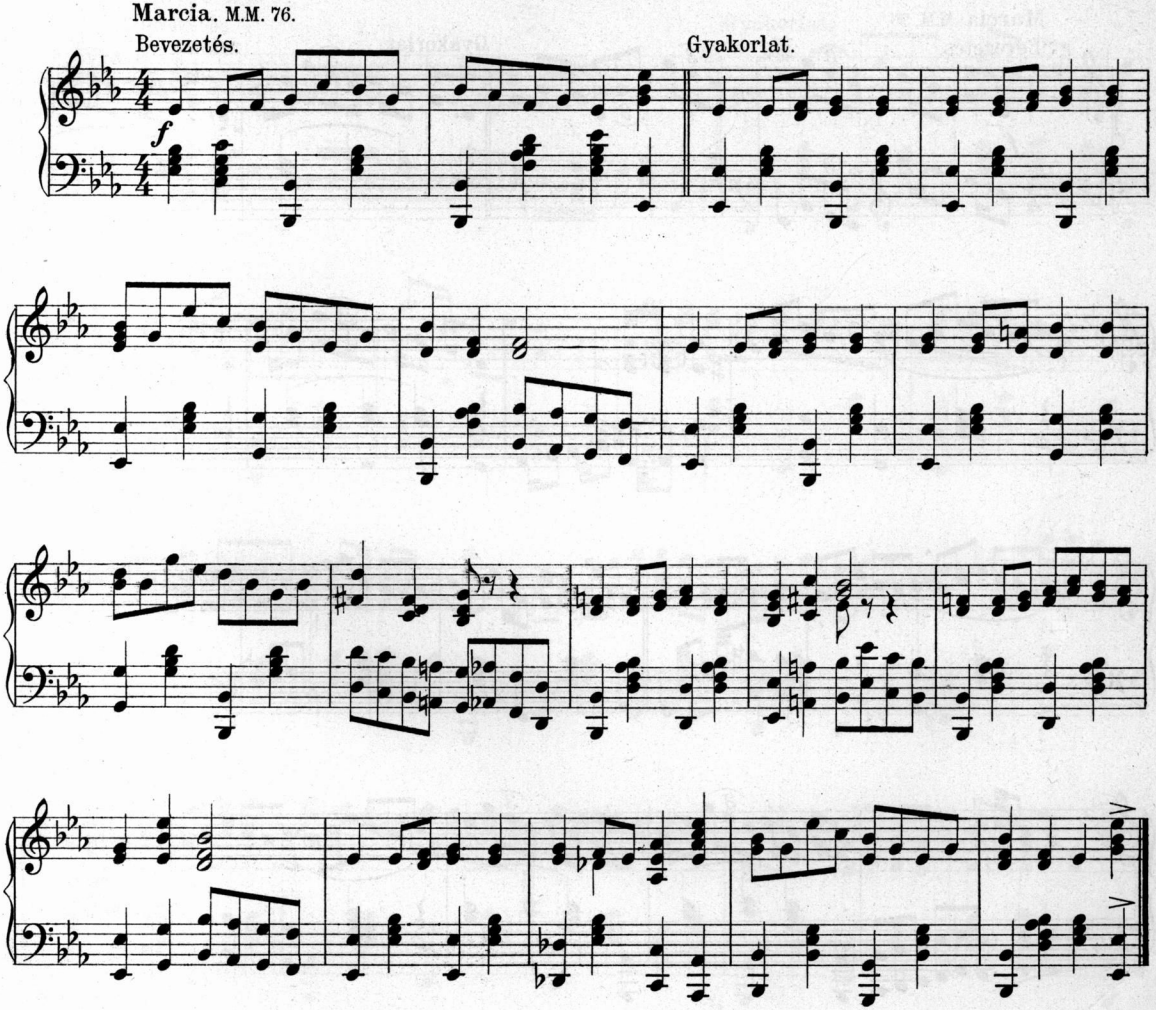

VII.

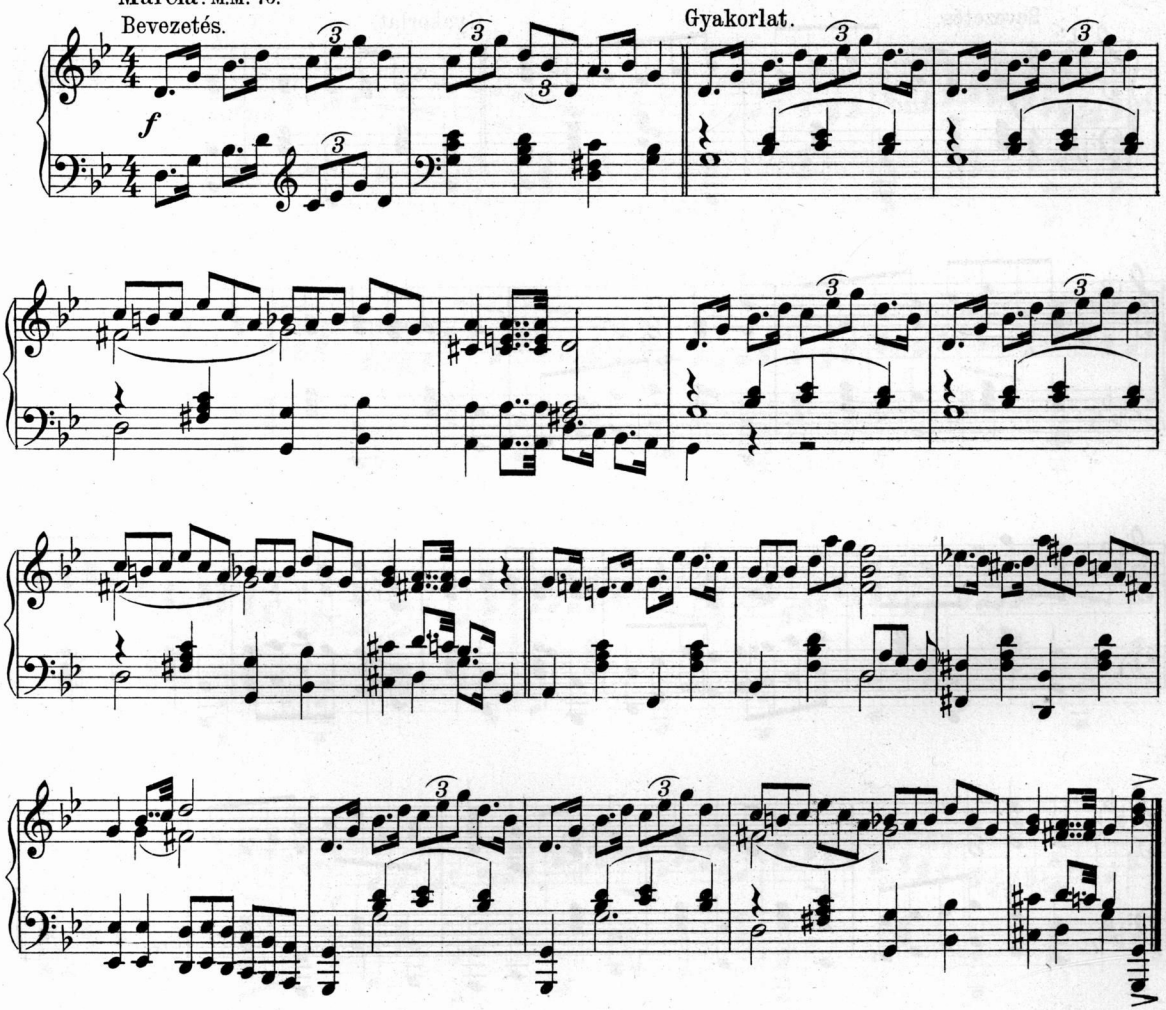

VIII.

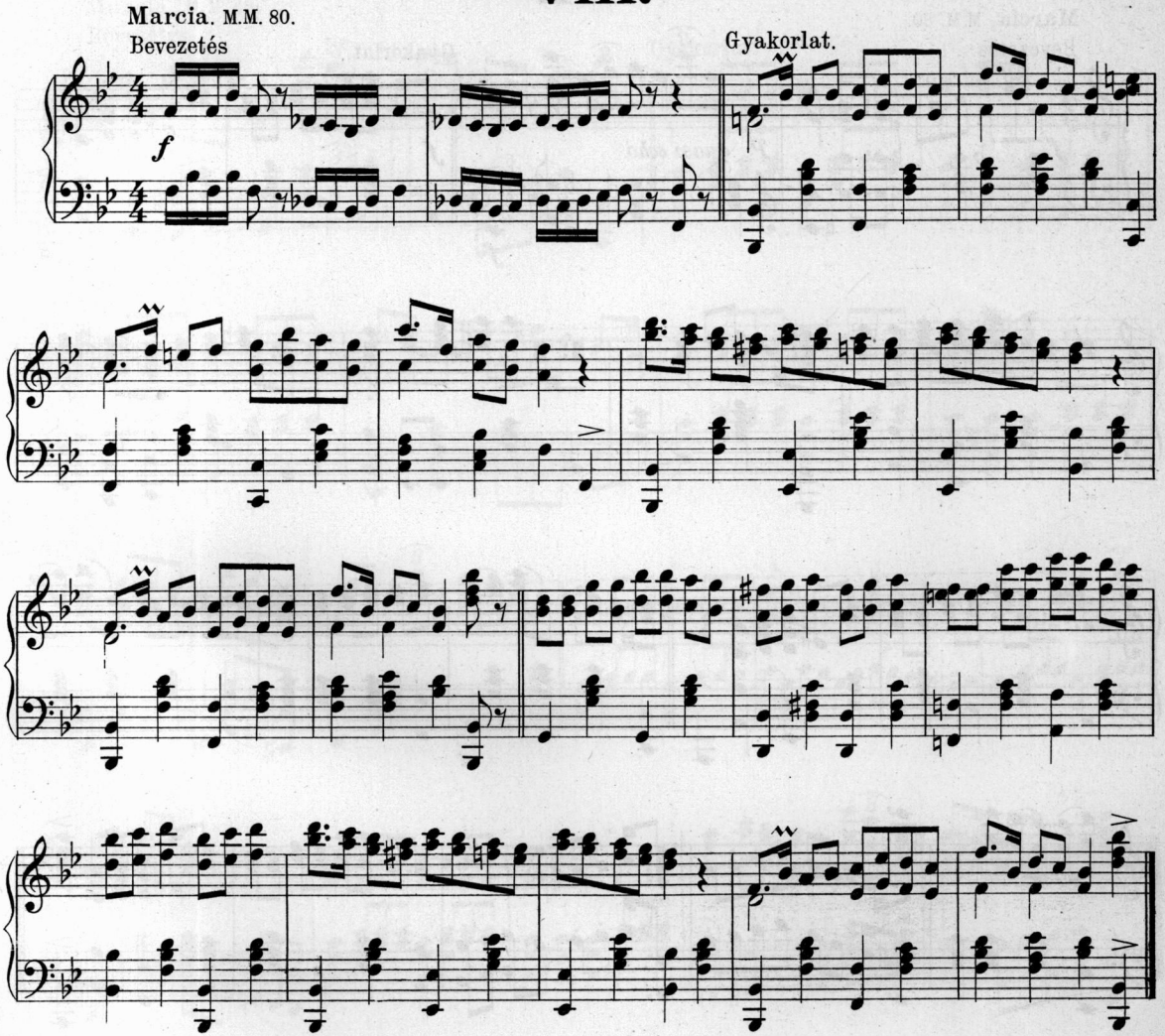

IX.

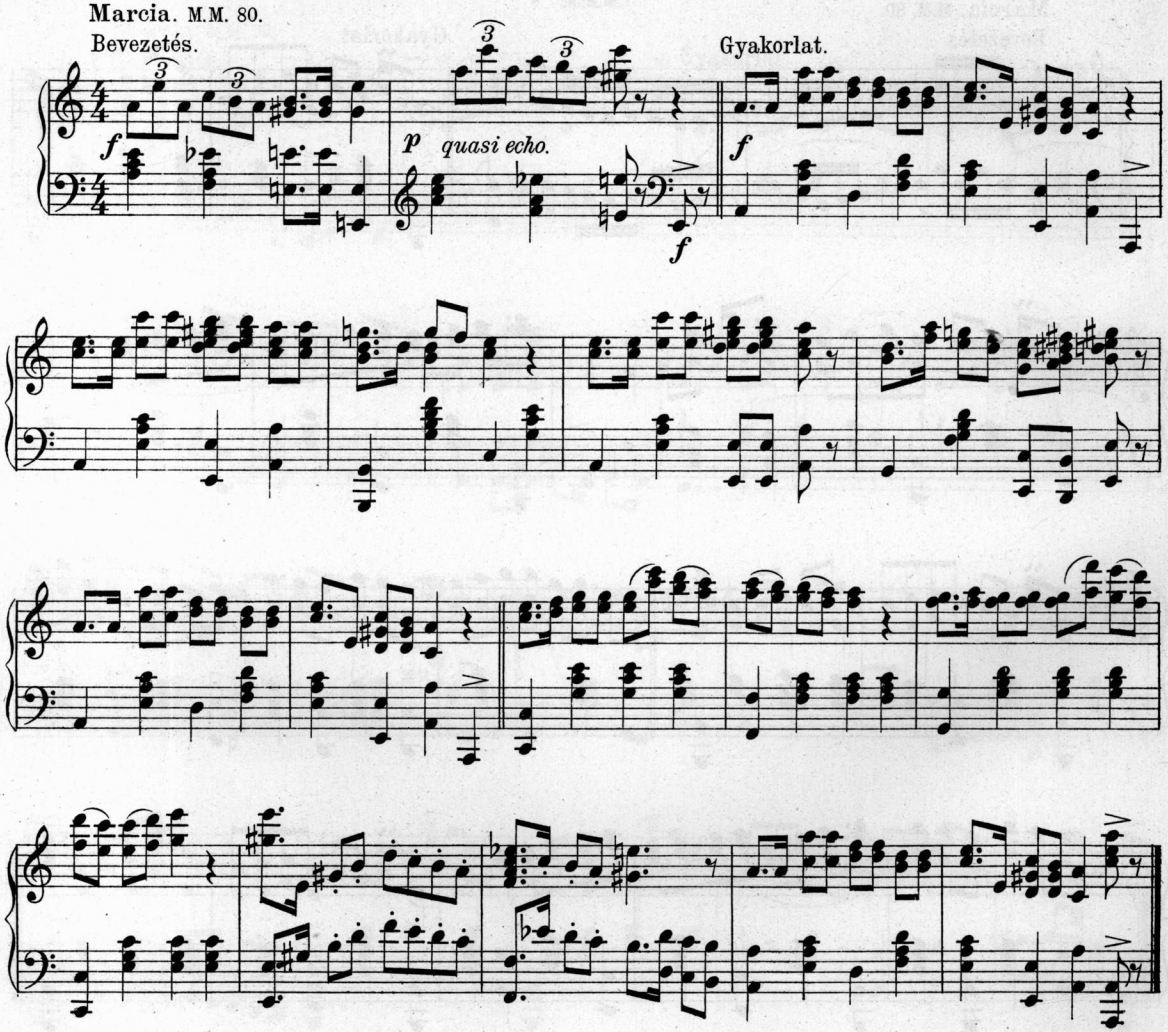

X.

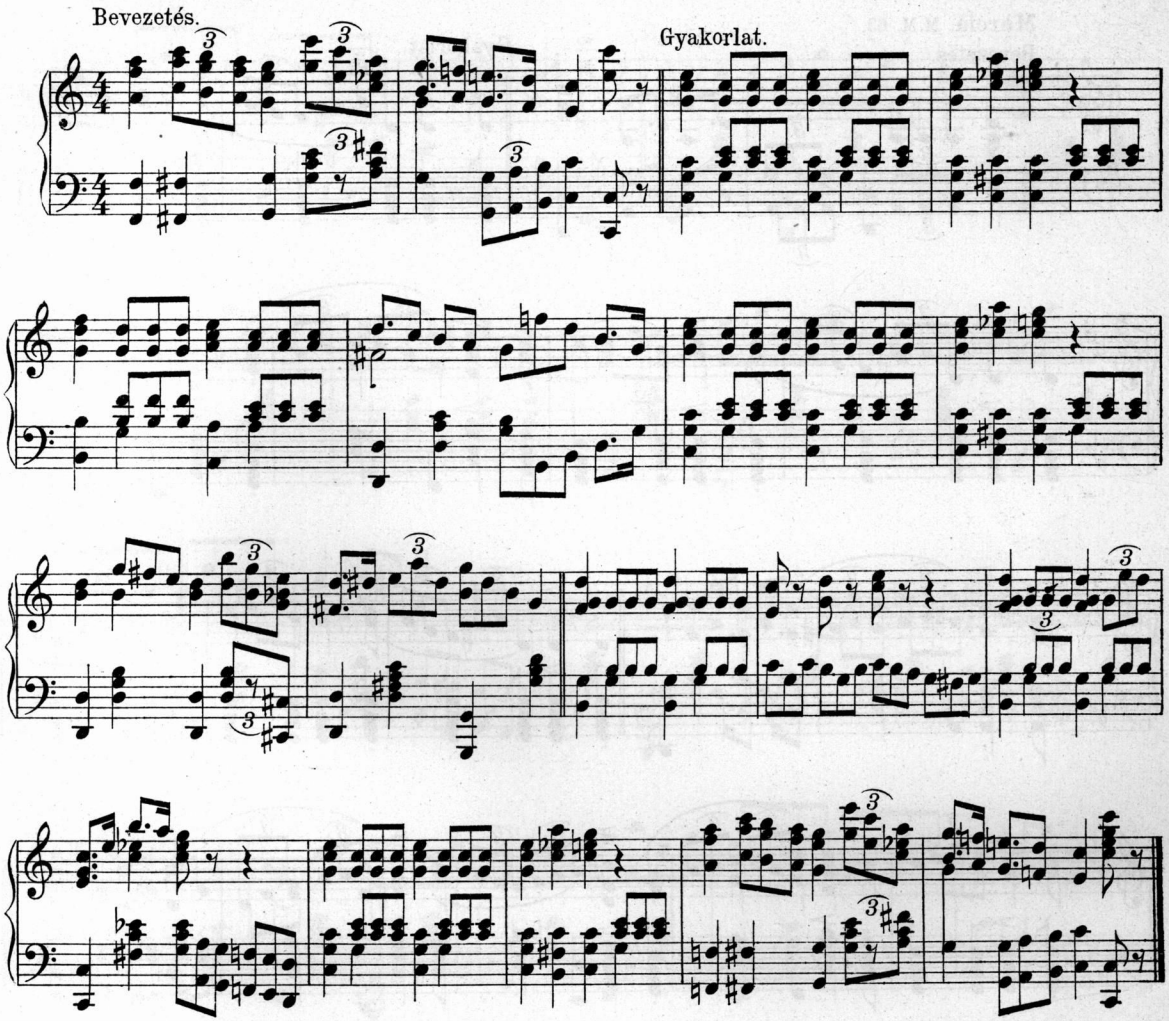

XI.

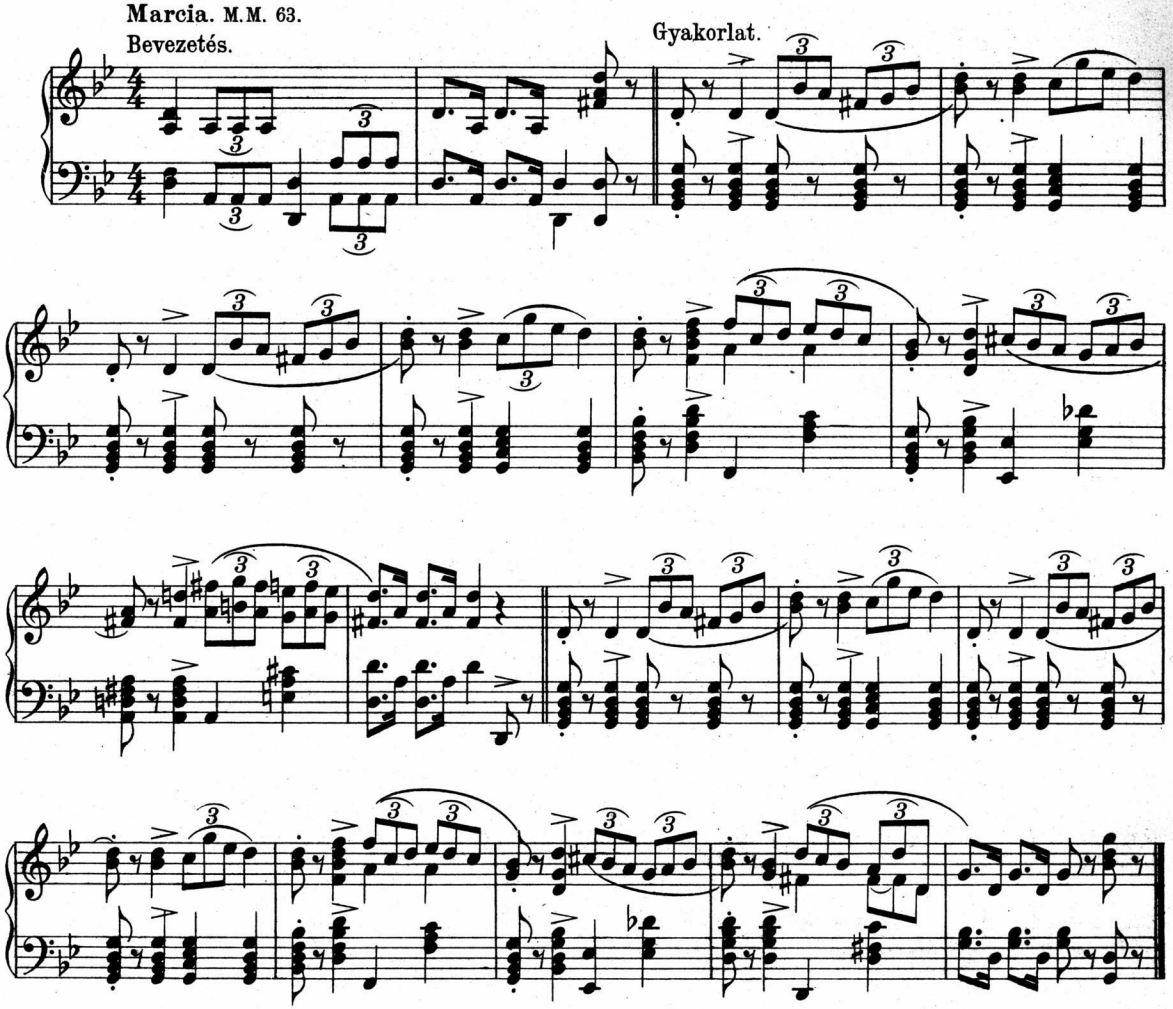

XII.

Marcia. M.M. 82.

Bevezetés.

Gyakorlat.

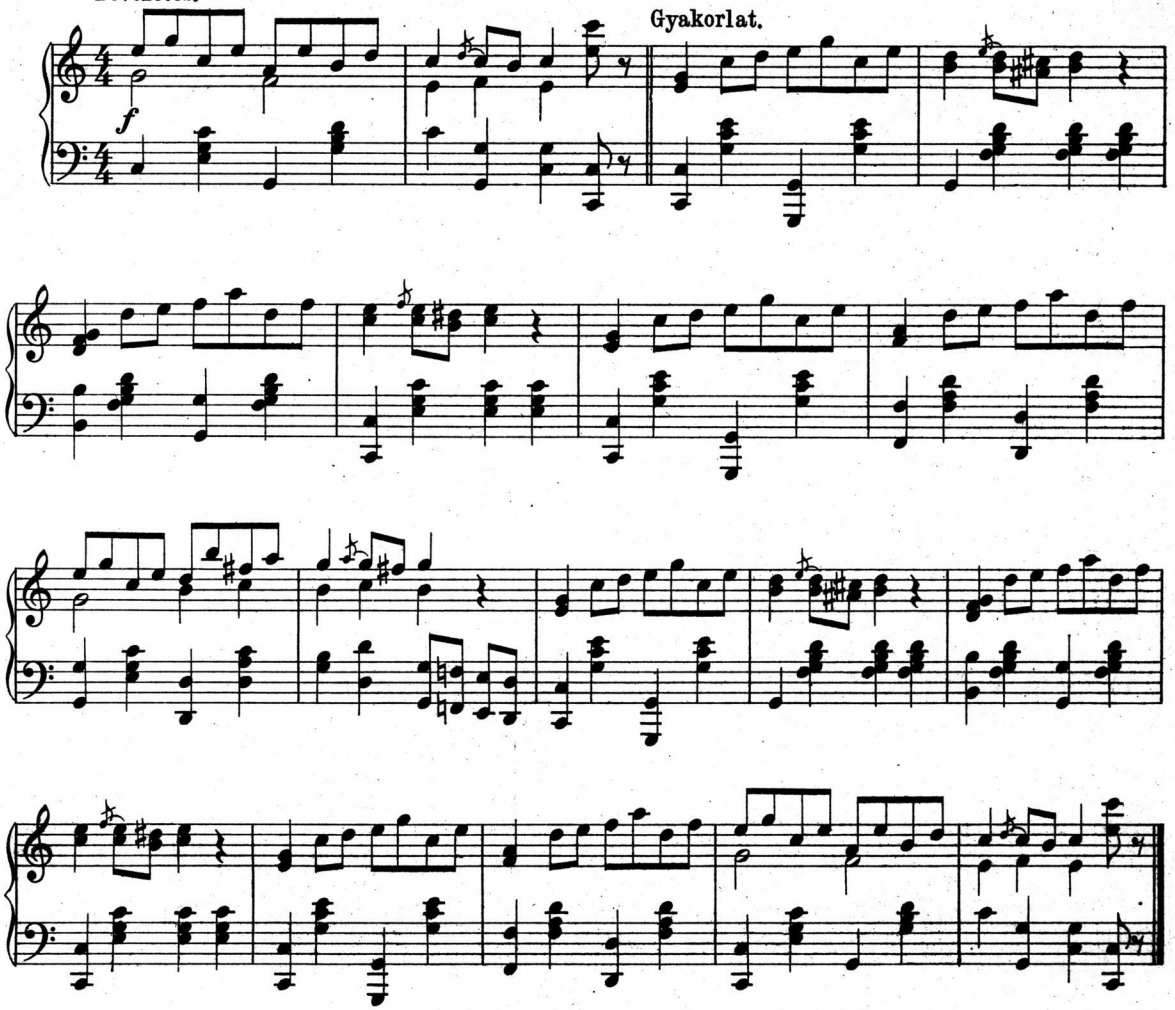

XIII.

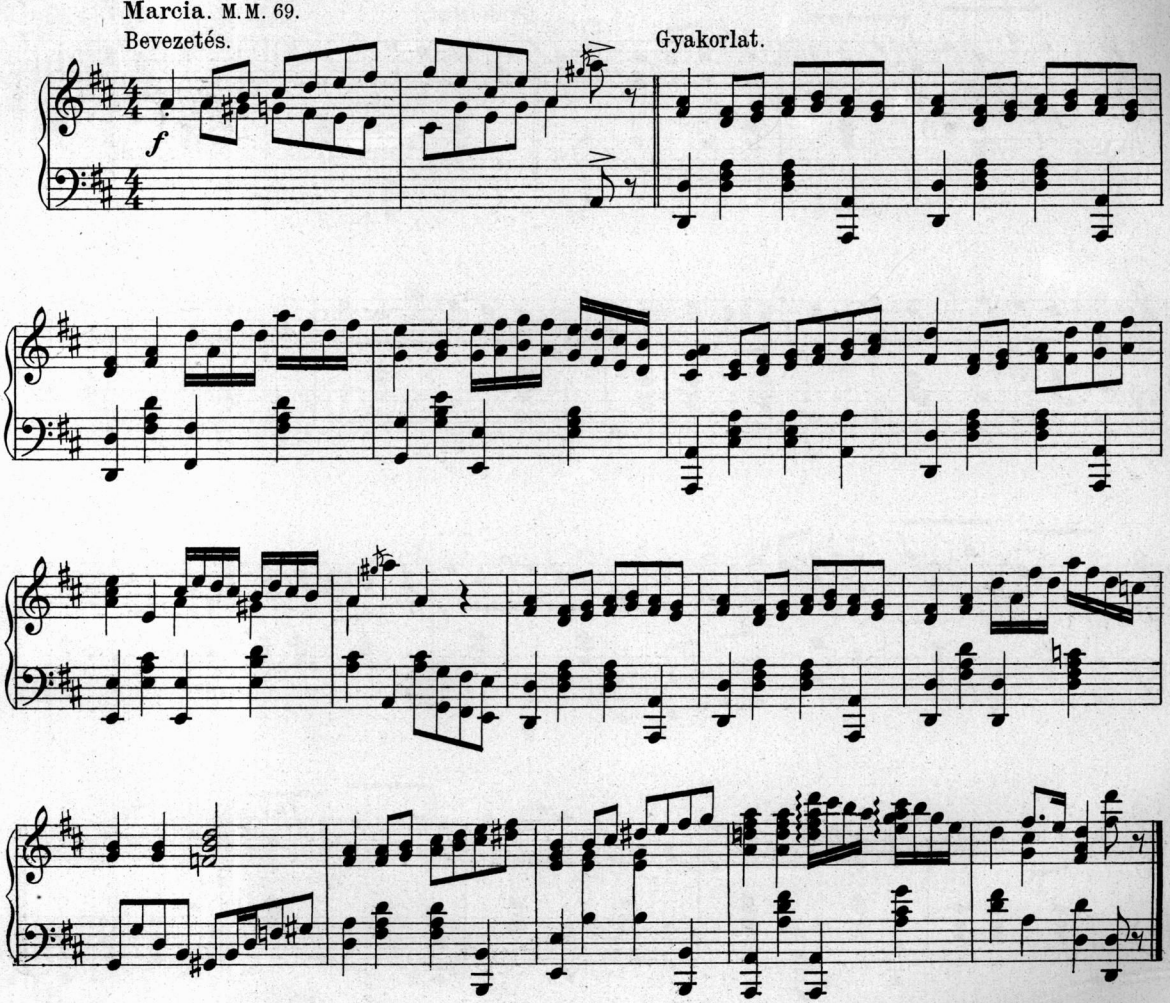

XIV.

Marcia. M. M. 63.

Bevezetés.

Gyakorlat.

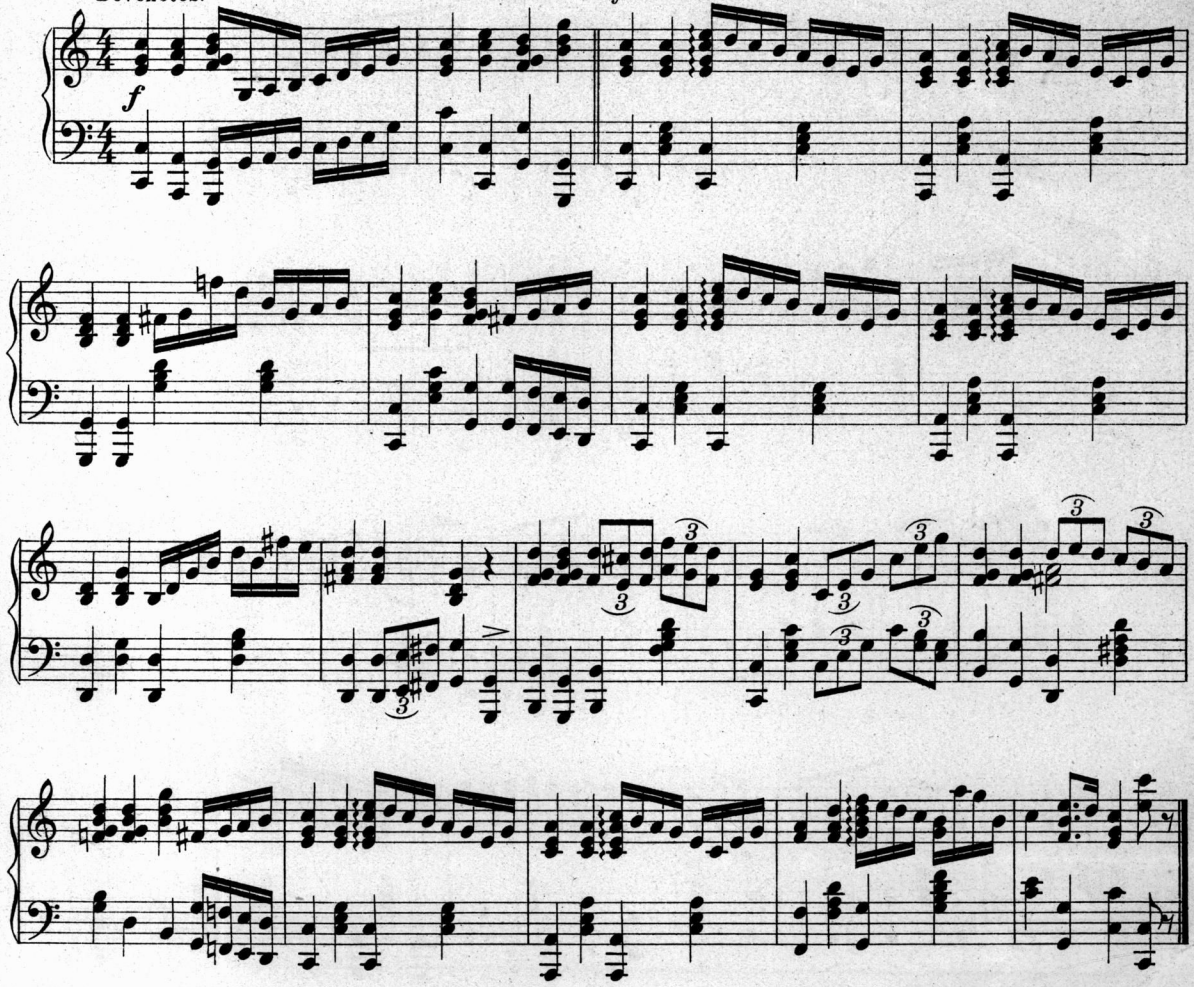

XV.

Marcia. M.M. 66.

Bevezetés

Gyakorlat.

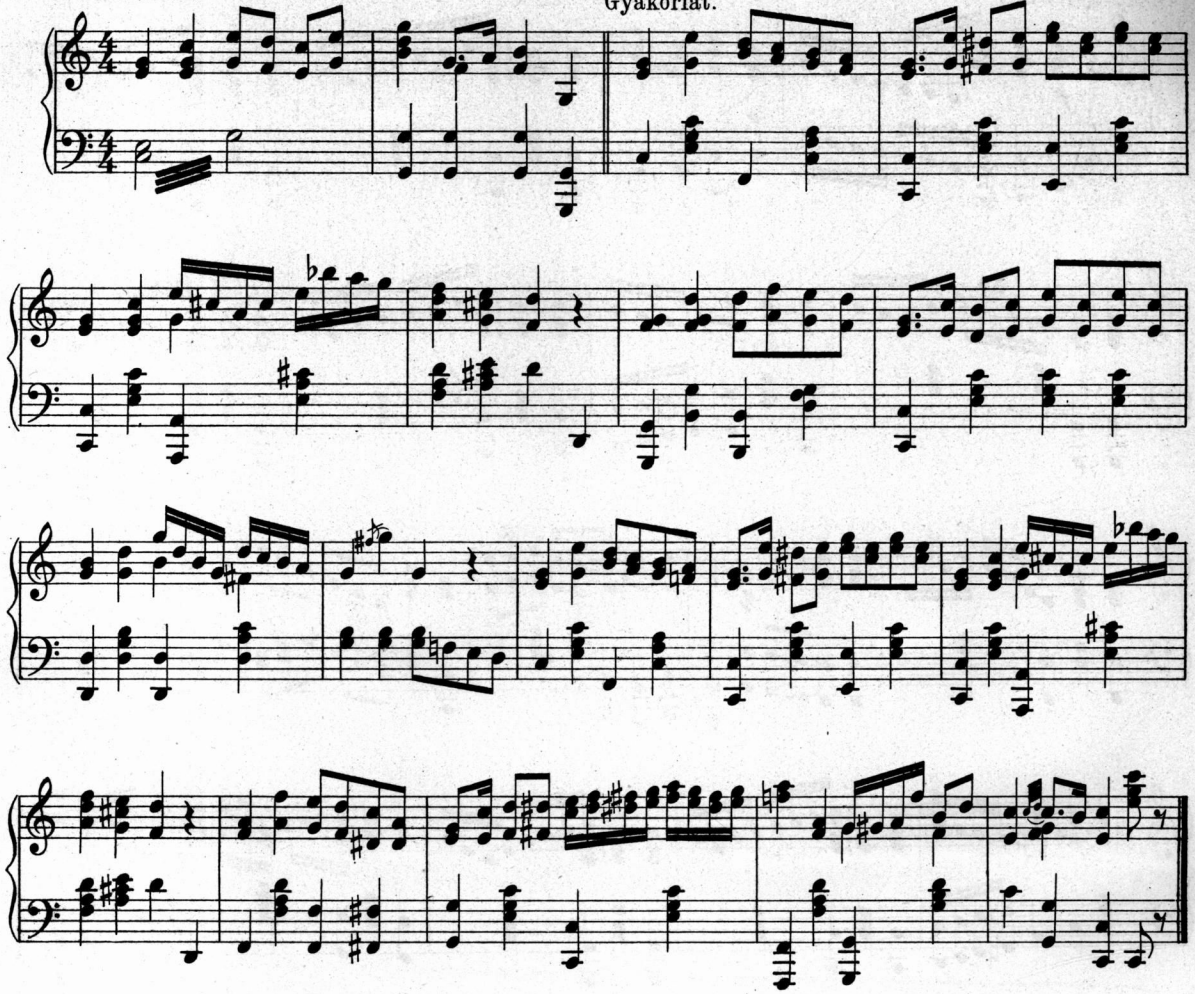

XVI.

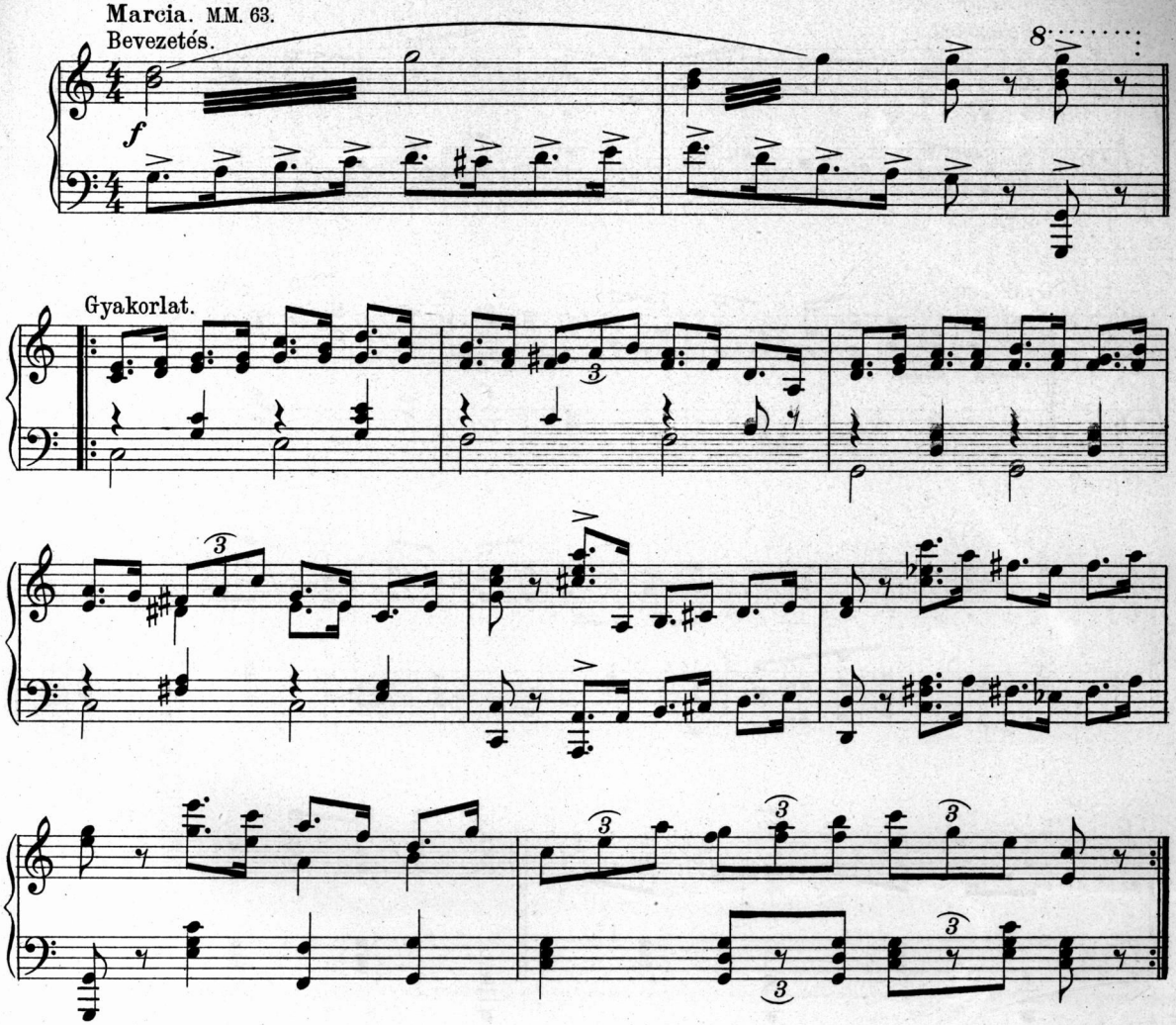

XVII.

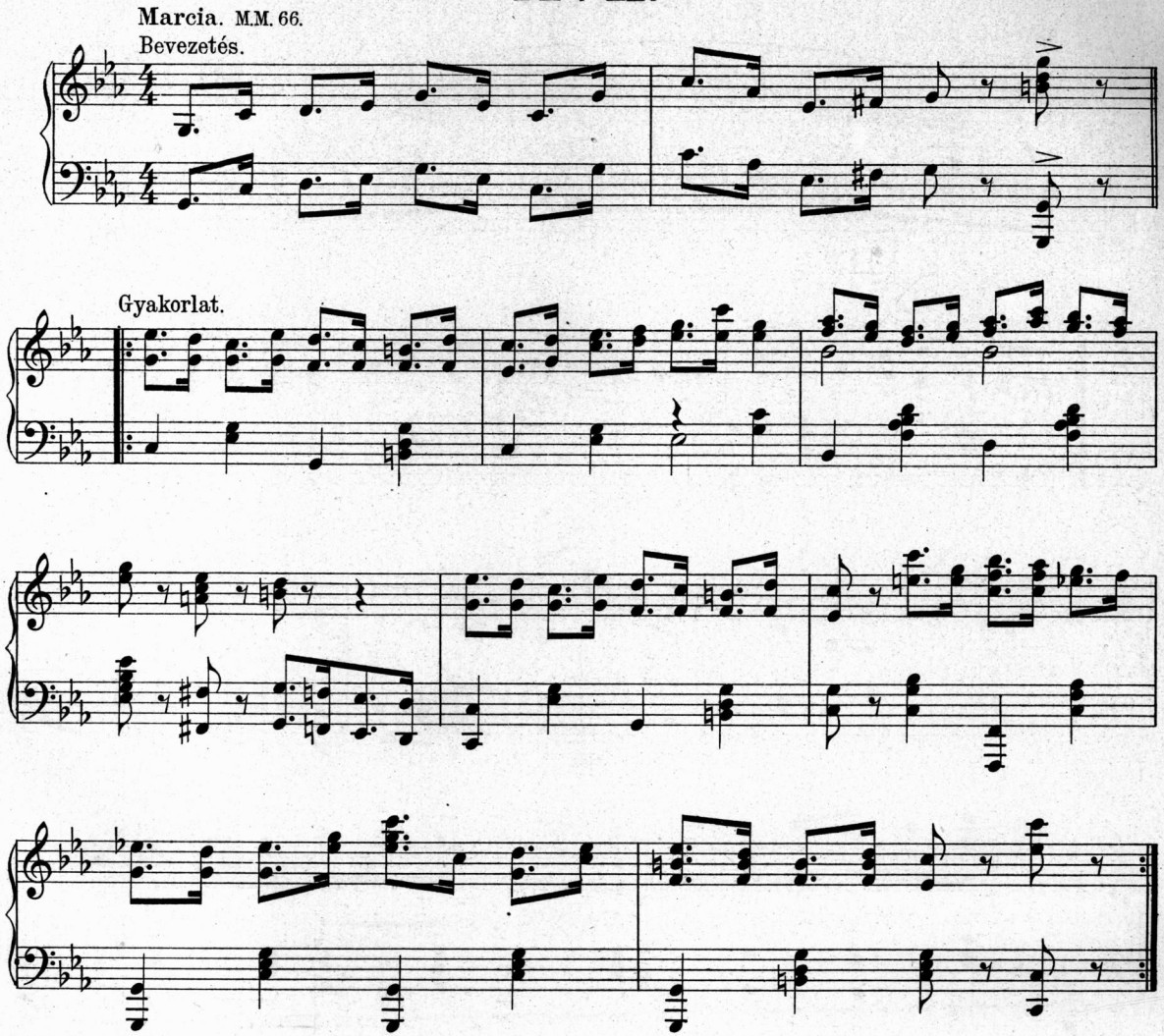

XVIII.

Tempo di Valse. M.M. 132

Bevezetés. Gyakorlat.

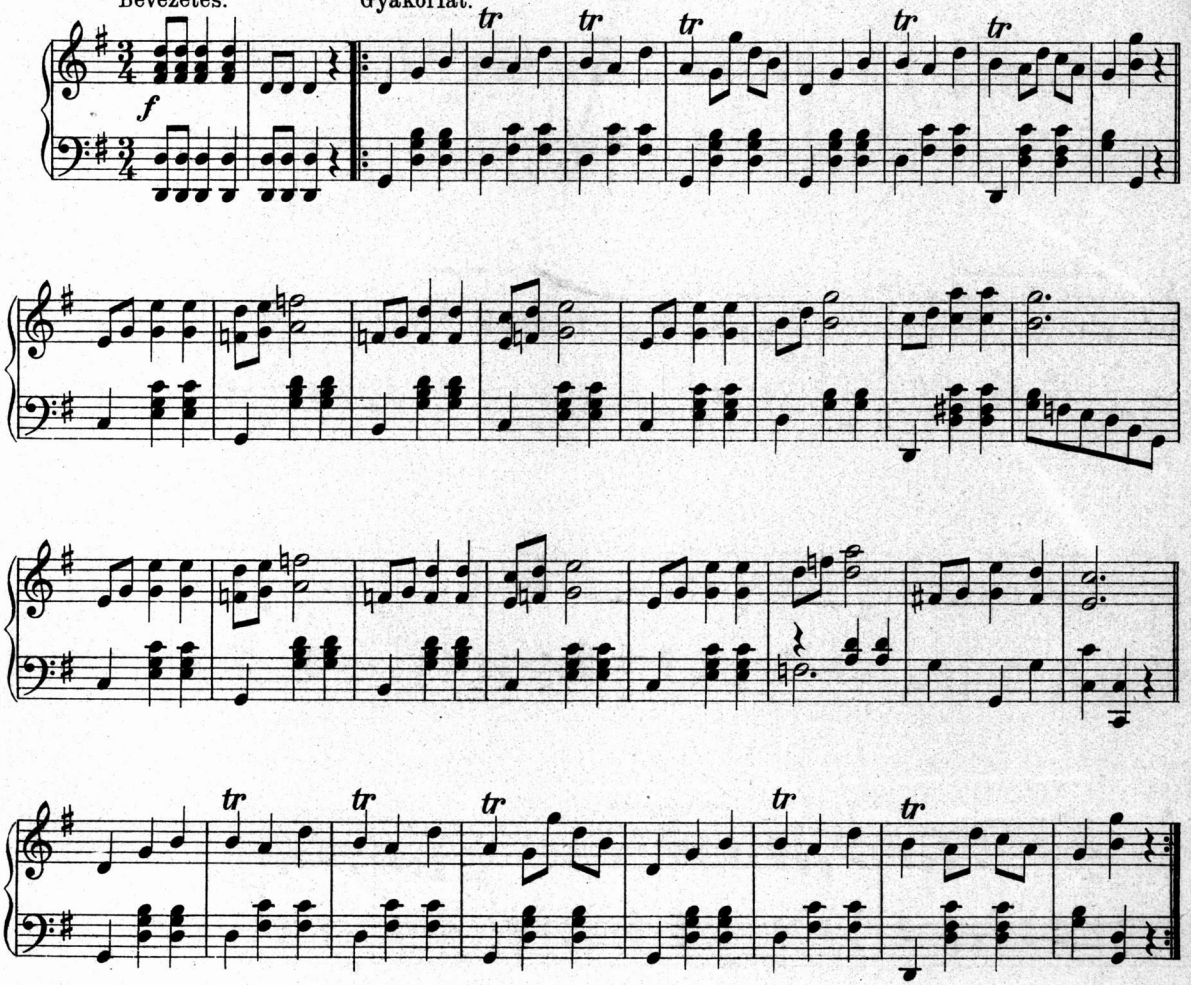

XIX.

Tempo di Valse. M.M. 132.

Bevezetés. Gyakorlat.

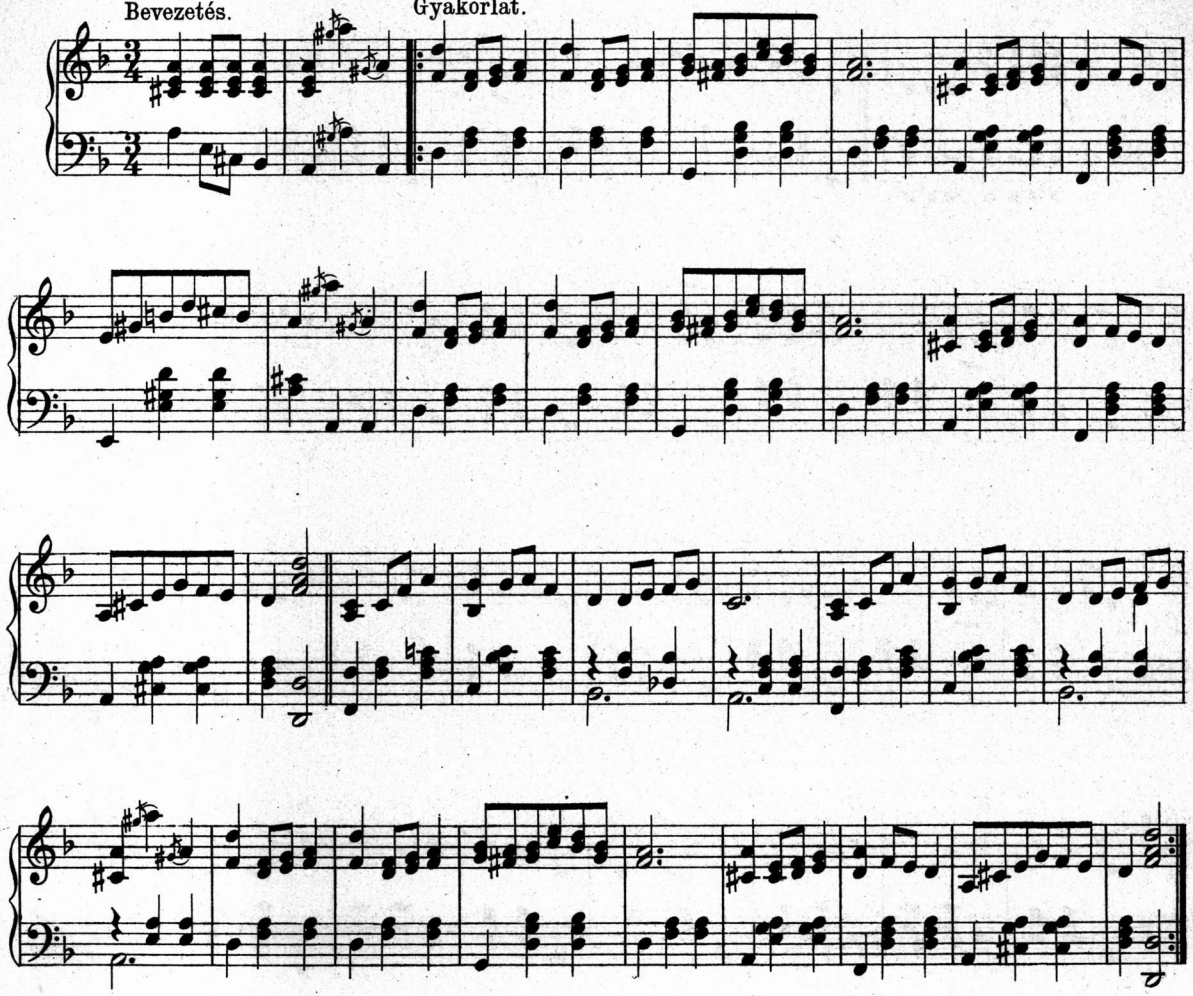

XX.

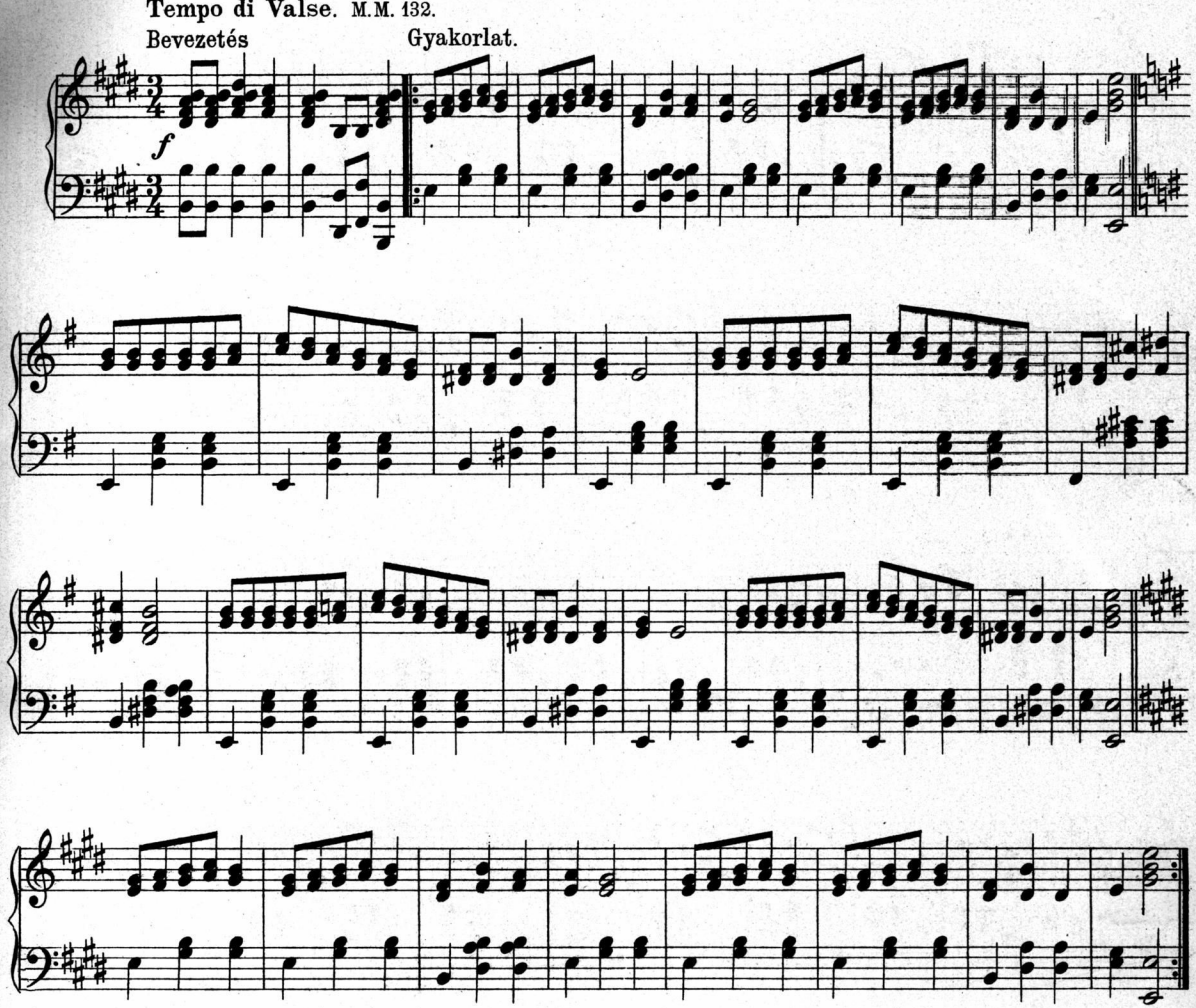

XXI.

Tempo di Valse. M.M. 132.
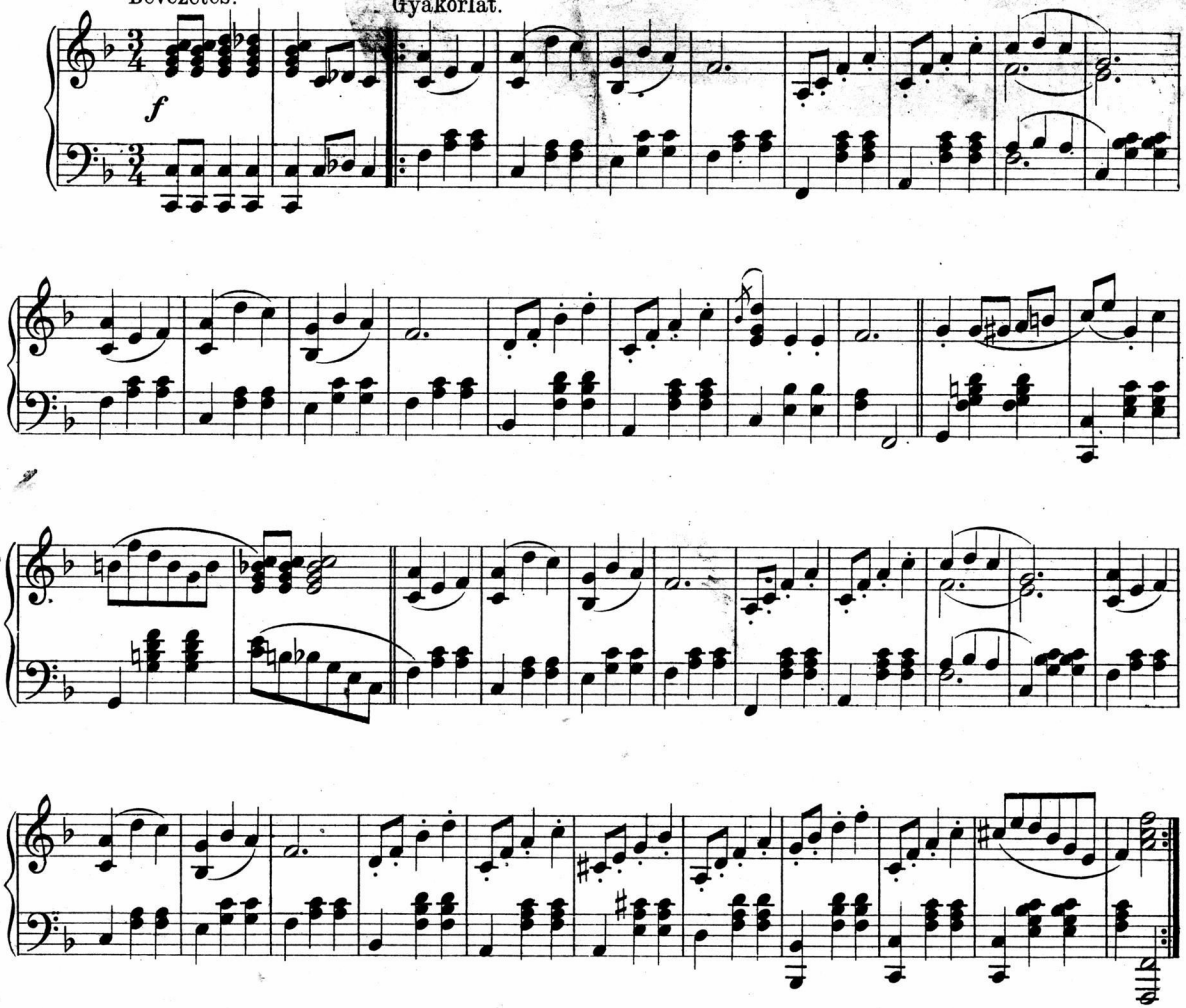
Bevezetés. Gyakorlat.